

Izveštaj sa dijaloga seminara na Zlatiboru „Podržite porodicu, podržali ste dete“

Dijalog seminar održan je na Zlatiboru u periodu od 06.05. do 08.05.2012. godine u organizaciji Univerziteta Agder, iz Norveške i dečijih Domova sa teritorije Zapadnog Balkana. Na dijalog seminaru prisustvovalo je 20 predstavnika iz strukture rukovodećih i stručnih kadrova dečijih domova, rukovodioca projekta iz Norveške i predstavnika Ministarstva iz Slovenije. Učešće su uzeli domovi iz Skoplja iz Makedonije, Ljubljane i Maribora iz Slovenije, Karlovaca i Splita iz Hrvatske, Zenice i Sarajeva iz Bosne, Banja Luke iz Republike Srpske, Užice, Sremska Kamenica i Beograd iz Srbije.

Naziv seminara „Podržite porodicu, podržali ste dete“, simbolično odslikava osnovne postulate u našem radu, a obrađene su teme: Emocionalna vezanost, Rad sa porodicom i jačanje porodičnih odnosa, Planiranje stalnosti za dete, Sistemska teorija u radu sa porodicom, Značaj podrške pomagačima i kontinuirane edukacije.

Prvog dana seminara predstavljen je Program obuke za zaposlene /pružaoce usluga/ koji se realizuje u Centru za zaštitu odojčadi, dece i omladine, a koji je inspirisan PRIDE programom za obuku i procenu hranitelja i usvojitelja. Učesnici su upoznati sa temama koje se programom obrađuju, metodologijom, procesom i filozofijom programa. U nastavku obuke prezentovani su ključni segmenti programa kroz izvođenje interaktivnih radioničarskih sekvenci. Učesnici su sami izvodili aktivnosti planiranja i održavanja stalnosti u životu deteta na smeštaju u instituciji. U kratkoj prezentaciji prikazan im je pojam emocionalne vezanosti, gledali su dokumentarni film o uticaju institucionalizacije na rast i razvoj dece i razmatran je značaj ovog koncepta u neposrednom radu sa decom i izboru zaposlenih. Teme su pokrenule diskusiju o različitim fazama transformacije sistema socijalne zaštite u kojima se zemlje regiona nalaze i (dis) harmoničnosti ovog procesa.

Tokom popodneva svi učesnici seminara, posetili su dečiji Dom „Petar Radovanović“ u Užicu i upoznali se sa organizacijom i uslovima rada u tom Domu.

Rukovodioci projekta iz Norveške, lokalni koordinator, predstavnik dečijeg Doma iz Splita i predstavnik Ministarstva iz Slovenije organizovali su sastanak na kome je dogovorena konferencija u Sarajevu u oktobru mesecu 2012 godine. (zapisnik sa tog sastanka ide u prilog ovog izveštaja, prilog - A).

Drugi dan, nakon prezentacija novih članica mreže domova iz Maribora, Karlovaca i Dečijeg sela iz Sremske Kamenice, pokrenute su teme vezane za sistemski rad sa porodicama dece na smeštaju. Grupa je upoznata sa tehnikama genograma i ekomape, kao i sa praksom Centra iz Beograda u radu sa porodicama /roditeljski sastanci, organizovanje i osmišljavanje poseta i kontakata sa članovima porodice, uključivanje roditelja u aktivnosti brige o deci, rad na životnoj priči, porodična psihoterapija.../. Učesnici su naročito bili zainteresovani za ovaj segment rada i procenjivali su da je rad sa porodicom potrebno dalje unapređivati u okviru njihovih institucija.

Na svim radionicama svi članovi grupe su bili prisutni. Grupa je u toku celog dijaloga seminara reagovala respozivno na prezentovane sadržaje, otvoreno razmenjivala iskustva i aktivno se uključivala.

Rukovodioci projekta iz Norveške izložili su dosadašnje rezultate u projektu i perspektive daljeg razvoja projekta (izveštaj u prilogu - B).

PRILOG A

Konferencija „Promene u oblasti brige o deci u Norveškoj i u zemljama na Zapadnom Balkanu”

Na sastanku na temu planiranja u Oslu 21–22.2012. odlučeno je sledeće:

Datum održavanja konferencije: 23–25. oktobar

Tema: Promene u oblasti brige o deci u Norveškoj i u zemljama na Zapadnom Balkanu

Ciljna grupa: Predstavnici vlasti iz ovih zemalja, direktori dečjih domova, Ambasade Kraljevine Norveške, obrazovne institucije

Broj učesnika: najviše 60 Målgruppe:

Izveštaj sa sastanka na Zlatiboru 07.04.2012:

Prisutni: Polona Šoln Vrbinc, Edita Maretić, Zoran Milačić, Kirsten Jansen i Anne Tove Fennefoss

Prevodilac: Radmila Marković

Ljubo Lepir nije bio prisutan.

1. Konferencija će se održati u konferencijskom hotelu „Hollywood”
2. Zoran Milačić i Edita Maretić će se postarati za listu učesnika iz vlasti koji će biti pozvani. Lista sa imenima, adresama, i-mejlovima i zvanjima/titulama mora biti spremna do 15. juna. Poziv će biti upućen glavnim predstavnicima vlasti na državnom ili opštinskom nivou u čijoj je nadležnosti oblast brige o deci, kao i ombudsmanu.
Iz Srbije – 5 učesnika, Slovenije – 5, Hrvatske – 5, Makedonije – 4, Banja Luke – 3, Sarajeva – 3, Tuzle – 3, Zenice – 3
Po jedan učesnik kao predstavnik obrazovnih institucija iz svakog od navedenih gradova: Beograd, Maribor, Sarajevo, Split, Ljubljana, kao i Ambasade Kraljevine Norveške u Beogradu, Sarajevu, Hrvatskoj, Makedoniji i Sloveniji.
3. Kirsten Jansen i Anne Tove Fennefoss će sastaviti informativno pismo i poslati ga učesnicima sa liste do 1. jula. Ono se može napisati na engleskom, a poslaće se i i-mejlom i poštom.
4. Poziv sa programom će se poslati učesnicima početkom septembra. Kirsten Jansen i Anne Tove Fennefoss su preuzele odgovornost za to.
5. Program će se fokusirati na promene u oblasti brige o deci posle 1990. Izlaganja će imati Norvežani Svein Ove Ueland i Kirsten Thorstensen , kao i predstavnici vlasti svake od zemalja na Zapadnom Balkanu, koji će imati petnaestominutno izlaganje.
6. Preliminarni program:
  1. dan
Informisanje o Projektu, Zoran Milačić i Anne Tove Fennefoss
Promene u oblasti brige o deci u Norveškoj – fokus na zakonima, finansiranju, sadržaju itd.
Promene u oblasti brige o deci u Srbiji, Hrvatskoj i Bosni

Razgovor u grupi
2. dan
Promene u oblasti brige o deci u Makedoniji i Sloveniji
Izlaganje Norvežana: Mere u oblasti brige o deci koje daju rezultate
Ref. Anne Tove Fennefoss

PRILOG B

Izveštaj sa izlaganja Kirsten Jansen i Anne Tove Fennefoss na seminaru na Zlatiboru 08.04. 2012.

Izražena je dobrodošlica novim učesnicima u projektu.
Osvrt na status aktivnosti u okviru projekta.

Studijske posete između dečjih domova

Studijske posete moraju imati za cilj unapređivanje stručnosti. Formulari za prijavljivanje i podnošenje izveštaja su na internet stranici projekta (www.westbalkannetwork.com)
Svaku posetu treba dovršiti izveštajem koji će se objaviti na internet stranici.

Konferencija 23 –25. oktobra

Tema konferencije je „Izmene u oblasti brige o deci u Norveškoj i u zemljama na Zapadnom Balkanu”. Ciljna grupa su predstavnici vlasti u ovim zemljama, centralne osobe koje rade u oblasti brige o deci na državnom i opštinskom nivou, kao i direktori dečjih domova koji učestvuju u projektu, obrazovne institucije i Ambasade kraljevine Norveške u ovim zemljama.

Seminar na proleće 2013.

Projekat se završava na proleće 2013. u junu. Mesto održavanja seminara zavisi od stanja budžeta.

Marte Meo edukacija

Ova edukacija će se završiti dodelom sertifikata u Norveškoj, u Oslu od 18. do 22. Septembra. Sertifikat Marte Meo praktikanta dobiće 15 učesnika. Direktori se moraju postarati da se učesnicima obezbede uslovi da obave i poslednji zadatak, što podrazumeva odvajanje vremena i mogućnost da deo osoblja takođe može učestvovati u obavljanju zadatka. Direktori će ubuduće biti posebno odgovorni da se novostečena stručnost u Marte Meo metodi primenjuje u instituciji, kako bi je i ostali mogli usvojiti. Rukovodstvo projekta očekuje da se rezultati toga objave u završnom izveštaju Ministarstvu spoljnih poslova Norveške.

Novi kursevi za osoblje u radu sa decom

Kirsten Jansen i Anne Tove Fennefoss žele da započnu kurs u oblasti atačmenta i kvaliteta odnosa za osoblje koje svakodnevno vodi brigu o deci. U nekim dečjim domovima je za to zaduženo medicinsko osoblje ili nestručan kadar. Predlažemo dva okupljanja sa zadacima u međuvremenu. Kursevi se mogu održavati na dva mesta na Zapadnom Balkanu, kako bi se izbegla duga putovanja i omogućilo učešće za više osoba. Učesnicima će Univerzitet u Agderu izdati sertifikat o učešću na kursu. O prijavljivanju polaznika kursa odlučuje samo rukovodstvo domova, prema interesovanju. Direktori su podstaknuti da istupe sa predlozima tema novih kurseva, ciljnih grupa i sl.

Rezultati i procesi koji su u toku

Rukovodioci projekta imaju cilj da kod Ministarstva spoljnih poslova Norveške apliciraju za dodelu sredstava za novi trogodišnji projekat. Poznato je da je budžet za donacije Zapadnom Balkanu smanjen, pa je zato pri novom krugu dodela sredstava odlučujuće ukazati na dobre rezultate i značajne procese koji su u toku. Direktori su podstaknuti da ovo imaju ozbiljno u vidu i da beleže usputna dešavanja u projektu koja ukazuju i na razvoj mreže i na podizanje nivoa kompetencije u instituciji. Inicijative koje se ispolje nezavisno od projekta su dragocene pri konkurisanju za nova sredstva, pa se očekuje da se o takvim inicijativama rukovodioci projekta i obaveste.